

บทที่ 1

วิวัฒนาการของมนุษย์และการปกครอง

1. กำเนิดและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตบนโลก

นักวิทยาศาสตร์คาดว่าโลกกำเนิดขึ้นกว่าสองพันล้านปี และมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติตลอดมาทำให้เกิดสิ่งมีชีวิตและพัฒนาเผ่าพันธุ์ตลอดระยะเวลาอันยาวนานนี้ ซึ่งนักธรณีวิทยาได้แบ่งวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตบนพื้นโลกเป็น 5 ยุค และอาจารย์กฤษมา สนิทวงศ์ ได้นำมาถ่ายทอดไว้ดังนี้ คือ

1.1 ยุคอาร์เคโอโซอิก (Archeozoic)

ในยุคนี้สันนิษฐานว่ามีอายุประมาณ 825 - 1550 ล้านปี ซึ่งนักวิทยาศาสตร์และนักธรณีวิทยาเชื่อว่าน่าจะเป็นยุคเริ่มต้นของสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ซึ่งเป็นสัตว์เซลล์เดียว จึงไม่หลงเหลือซากไว้ให้ได้อศึกษา

1.2 ยุคโพรเทโรโซอิก (Proterozoic)

ในยุคโพรเทโรโซอิกนี้มีอายุประมาณ 500 - 825 ล้านปี เป็นยุคของสัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่ขึ้นแต่ยังคงเป็นสัตว์ที่ยังไม่มีกระดูกสันหลังซึ่งพัฒนามาจากสัตว์เซลล์เดียวตามสภาพของธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3 ยุคพาเลโอโซอิก (Paleozoic)

ในยุคนี้มีอายุประมาณ 185 - 500 ล้านปี เป็นยุคที่พัฒนาต่อมาจากยุคโพรเทโรโซอิกเกิดสิ่งมีชีวิตที่มีขนาดใหญ่ขึ้น มีพืชชนิด

ต่าง ๆ เกิดขึ้นมาก และเกิดสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่พัฒนามาจากสัตว์น้ำในยุคก่อน ๆ

1.4 ยุคเมโสโซอิก (Mesozoic)

ในยุคนี้มีอายุประมาณ 60 - 185 ล้านปี เป็นยุคที่ทั้งพืชและสัตว์พัฒนามาจากยุคพาเลโอโซอิก นอกจากนี้จะมีสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเช่น เต่า แล้วยังมีสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่เช่น ไดโนเสาร์ จระเข้ และสัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ อีกมากในยุคนี้

1.5 ยุคเซโนโซอิก (Cenozoic)

ยุคเซโนโซอิกนี้นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าเป็นยุคที่กำเนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมเช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ซึ่งคาดว่ายุคนี้มีอายุอยู่ในราว 60 ล้านปีที่ผ่านมา

การที่นำเอากำเนิดและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตบนโลกมากล่าวเริ่มต้นไว้เช่นนั้น มีจุดประสงค์เพื่อให้เห็นว่าโลกของเรามีวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ นั้นได้พัฒนามาอย่างมีระบบตามธรรมชาติที่ได้เลือกสรรแล้ว ก่อนที่จะกำเนิดเผ่าพันธุ์ของมนุษย์

2. พัฒนาการของมนุษย์และสังคม

หลังจากยุคเซโนโซอิกที่มีอายุอยู่ในราวประมาณ 60 ล้านปีแล้ว สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ บนโลกได้พัฒนาไปตามสภาพของธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง สัตว์บางชนิดสูญพันธุ์ไป และมีสัตว์ชนิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น หรือพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสภาพให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ สัตว์บางชนิดไม่พัฒนาอย่างต่อเนื่องแต่สัตว์บางชนิดโดยเฉพาะมนุษย์พัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

เรื่องกำเนิดของมนุษย์ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในหมู่นักวิทยาศาสตร์
ที่มีแนวความคิดแตกต่างกันอยู่บ้างว่ามนุษย์พัฒนามาจากลิง หรือพัฒนา
มาจากเผ่าพันธุ์ของมนุษย์โดยอิสระไม่เกี่ยวข้องกันถึง ซึ่งยังไม่มีข้อสรุปที่
แน่ชัด

แต่อย่างไรก็ตามจากการขุดค้นพบโครงกระดูกในประเทศสาธารณรัฐ
อาฟริกาใต้ นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าเป็นโครงกระดูกมนุษย์โบราณมีอายุ
ประมาณหนึ่งล้านปี ซึ่งเป็นโครงกระดูกที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่เคยพบมา
จากโครงกระดูกเหล่านี้คล้ายลิง แต่ที่สำคัญมีปริมาตรของสมองประมาณ
600 ลูกบาศก์เซนติเมตร ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าปริมาตรของสมองลิง
นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามนุษย์เกิดมาบนโลกประมาณล้านปีเศษที่ผ่านมา

เมื่อนำโครงกระดูกมนุษย์เมื่อหนึ่งล้านปีนั้นมาเปรียบเทียบกับโครง
กระดูกของมนุษย์ชวา มนุษย์ปักกิ่ง และมนุษย์ไฮเดนเบอร์ก ซึ่งมีอายุ
ประมาณ 5 - 8 แสนปี แล้วจะพบว่าลักษณะของลำตัวตั้งตรงมากขึ้น
ปริมาตรของสมองก็ใหญ่ขึ้นถึง 775 - 940 ลูกบาศก์เซนติเมตร และจาก
การเปรียบเทียบดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่าระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป
หลายแสนปีนั้น ทำให้มนุษย์พัฒนาทั้งสภาพร่างกายและสมองอย่างต่อเนื่อง
และที่เห็นเด่นชัดก็คือโครงกระดูกของมนุษย์โคมันยอง ซึ่งมีอายุอยู่
ในราวประมาณ สี่หมื่นปีที่ผ่านมานี้ มีปริมาตรของสมองใหญ่ประมาณ
1600 ลูกบาศก์เซนติเมตร มีความสูงประมาณ 6 ฟุต

จากการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของมนุษย์ทั้งสภาพร่างกาย
และสมองดังกล่าว ทำให้เชื่อได้ว่ามนุษย์สามารถคิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือ

เครื่องใช้ตลอดจนความเป็นอยู่รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีระบบและพัฒนามากขึ้นตามลำดับ

เหตุผลที่ได้นำเอาพัฒนาการของมนุษย์มากล่าวไว้ในที่นี่เพื่อที่จะเป็นหลักอ้างอิงว่า เมื่อระยะเวลาเปลี่ยนแปลงไปมนุษย์ได้พัฒนาทั้งสภาพร่างกายและสมอง ซึ่งทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย

3. กำเนิดสังคมมนุษย์

เมื่อระยะเวลาเปลี่ยนแปลงไปมนุษย์พัฒนามากขึ้นทั้งสภาพร่างกายและสมอง ทำให้มนุษย์ที่มีความเป็นอยู่เช่นเดียวกับสัตว์ ก็เริ่มเข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว เป็นชุมชน รู้จักประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ รู้จักล่าสัตว์ รู้จักใช้ไฟ รู้จักนำกระดูกสัตว์มาทำเป็นอาวุธ ทำให้เกิดการเรียนรู้จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เกิดวัฒนธรรม รู้จักวาดรูปตามผนังถ้ำ รู้จักนำวัสดุธรรมชาติเช่นเปลือกหอยมาทำเป็นเครื่องประดับ รวมทั้งรู้จักเก็บผลไม้ ล่าสัตว์ ซึ่งนักประวัติศาสตร์ได้เรียกยุคนี้ว่ายุคก่อนประวัติศาสตร์ มีอายุราวสี่หมื่นปี

ต่อมาเมื่อประมาณหนึ่งหมื่นปีที่ผ่านมานี้มนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเร่ร่อน มาตั้งหลักแหล่งอยู่รวมกันเป็นกลุ่มรู้จักเพราะปลุก และเลี้ยงสัตว์ สร้างที่อยู่อาศัย ตั้งหลักแหล่งถาวร มีภาษาพูดมีวัฒนธรรมเดียวกันที่สำคัญก็คือมีผู้ปกครอง

ผู้ปกครองในยุคเริ่มต้นของสังคมมนุษย์นี้มาจากผู้ที่แข็งแรงกว่าผู้อื่นเป็นนักรบหรือนักล่า สามารถให้ความคุ้มครองป้องกันภัยให้กับผู้ได้

ปกครองได้ เพราะการอยู่ล้าพังตามธรรมชาติถึงแม้จะมีอิสระและมีเสรีภาพแต่ขาด “ความปลอดภัย” เนื่องจากธรรมชาติไม่มีกฎเกณฑ์ไม่มีกติกาทุกชีวิตต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอดและผู้แข็งแกร่งกว่าเท่านั้นที่จะอยู่รอดและสามารถขยายเผ่าพันธุ์ต่อไปได้ จากสาเหตุดังกล่าวทำให้มนุษย์สละซึ่งความอิสระเสรีเข้ามาอยู่ร่วมกันเพื่อความปลอดภัยของตนเองรวมทั้งเพื่อเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพฤติกรรมที่มนุษย์ในชุมชนประพฤติดิปฏิบัติต่อกันในยุคต้น ๆ นั้นเป็นไปตามธรรมชาติและสัญชาตญาณ แต่เมื่อมนุษย์ได้ประพฤติดิปฏิบัติสืบเนื่องเป็นระยะเวลายาวนานจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งก็กลายเป็นประเพณี และเป็นบรรทัดฐานของสังคมสืบต่อมา

อีกประการหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์ คือความไม่เข้าใจธรรมชาติเช่น ฝนตก ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ดวงอาทิตย์ขึ้น ดวงอาทิตย์ตก ฯลฯ ปรัชญาการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้มนุษย์ในสมัยโบราณยังไม่สามารถอธิบายได้ จึงทำให้มนุษย์เกิดความเชื่อในเรื่องของเทพเจ้าที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ

ความเชื่อดังกล่าวเป็นปัจจัยทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง โดยเชื่อกันว่าผู้ปกครองเป็นตัวแทนของเทพเจ้าที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ตามธรรมชาติต่าง ๆ และเป็นผู้จะให้ความทุกข์ความสุขแก่ประชาชน วิถีชีวิตและสังคมของมนุษย์ในยุคนี้สามารถศึกษาได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นักวิชาการได้แบ่งเป็นยุคประวัติศาสตร์หลังจากที่มนุษย์รู้จักคิดค้นภาษาเขียน และสามารถบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ ซึ่งนักประวัติศาสตร์ถือว่าเป็นการเริ่มต้นยุคประวัติศาสตร์

4. กำเนิดระบบการปกครอง

ยุคประวัติศาสตร์มีอายุประมาณสี่พันปีเศษ จากการศึกษาค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์พบว่าวัฒนธรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามลุ่มน้ำสำคัญ ๆ ต่างเช่น ลุ่มแม่น้ำไทกิส - ยูเฟติส ลุ่มแม่น้ำไนของอียิปต์ ลุ่มน้ำฮวงโหของจีน ลุ่มน้ำสินธุของอินเดีย และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ชิ้นหนึ่งคือ หลักศิลาจารึกพระเจ้าอัมบุรามิ ที่ได้จารึกข้อความต่าง ๆ ไว้บนแท่งหินมีอายุประมาณ 4000 ปี ถึงปัจจุบัน จากหลักศิลาจารึกนี้ทำให้มนุษย์สามารถศึกษาได้ว่าในอดีตเมื่อสี่พันปีนั้น สภาพของสังคมมนุษย์ขณะนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งพอสรุปได้ว่าการปกครองที่แบ่งชนชั้นระหว่างผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งและผู้ถูกปกครองอีกกลุ่มหนึ่ง มีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมเกิดขึ้นหลายอย่าง และนอกจากหลักศิลาจารึก พระเจ้าอัมบุรามินี้แล้ว ยังมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์อีกชิ้นหนึ่งที่สำคัญก็คือแผ่นทองบรอนซ์มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีทั้งหมด 12 ชิ้น ที่ชาวโรมันได้สลักกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมไว้ นักประวัติศาสตร์เรียกว่า "กฎหมาย 12 โต๊ะ" มีอายุห่างจากศิลาจารึกพระเจ้าอัมบุรามิประมาณห้าร้อยปี จากหลักฐานทั้งสองดังกล่าวทำให้เชื่อได้ว่ากฎเกณฑ์ของสังคมเกิดขึ้นและพัฒนาขึ้นมาพร้อม ๆ กับมนุษย์

ในด้านของการปกครองอียิปต์นับว่าเป็นดินแดนที่มีความเจริญก่อนที่อื่นและการปกครองของอียิปต์ในสมัยโบราณนั้นเป็นการปกครองแบบ "เทวธิปไตย" โดยมีศูนย์รวมแห่งอำนาจอยู่ที่ผู้ปกครองหรือกษัตริย์ที่เรียกว่า "ฟาโรห์" มีฐานะเป็นโอรสของเทพเจ้าแห่งดวงอาทิตย์ และใน

ยุคนี้ได้แบ่งชนชั้นเป็นกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มผู้ถูกปกครอง ต่อมาพวกขุนนางยึดอำนาจจากฟาโรห์เพื่อสร้างอำนาจให้กับตนเอง ในที่สุดฟาโรห์ก็ยึดอำนาจคืนได้ และใช้อำนาจปกครองอย่างเด็ดขาดสืบต่อมาอีกหลายร้อยปี ลักษณะการปกครองดังกล่าวเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงอาณาจักรโรมันประมาณ 500 ปีก่อนคริสตกาล ความรุ่งเรืองของชาวโรมันเป็นอยู่ยาวนานประมาณ 400 ปี จึงได้ล่มสลายจากพวกอนารยชนประมาณหนึ่งร้อยปีเศษก่อนคริสตกาล

จากที่ได้นำประวัติศาสตร์ของมนุษย์โดยย่อมากล่าวไว้ในที่นี้เพื่อที่จะชี้ให้เห็นว่าหลังจากที่มนุษย์ได้เข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นชุมชนแล้วมีการปกครอง เริ่มจากผู้ที่แข็งแรงเป็นนักสู้เป็นนักรบประกอบกับความเชื่อในเรื่องของเทพเจ้าจึงทำให้เกิดระบบเทวาริปไตย ผู้ปกครองมีอำนาจสูงสุดและเด็ดขาดเป็นตัวแทนของพระเจ้า ลักษณะการปกครองดังกล่าวได้พัฒนาสืบต่อกันมาไม่น้อยกว่าสี่พันปีก่อนคริสตกาล ซึ่งผู้ใช้อำนาจในการปกครองประเทศมาจากการใช้กำลังเป็นสำคัญ สลับสับเปลี่ยนกันตลอดมาสุดแต่ว่ากลุ่มใดจะมีอำนาจเหนือกว่ากลุ่มใด ผู้ถูกปกครองคือประชาชนเป็นเพียงผู้ที่ปฏิบัติตามไม่มีสิทธิร้องขอความเป็นธรรมมากนัก นอกจากจะรวมกลุ่มต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจปกครอง

5. ปัญหาการใช้อำนาจปกครอง

ระบบเทวาริปไตยได้พัฒนามาเป็นเวลายาวนานถึงแม้จะมีการปกครองแบบนักรบเช่นพวกสปาร์ต้า พวกอนารยชน แต่การใช้อำนาจปกครองอยู่ที่ผู้ปกครองแต่ผู้เดียวประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการปกครอง เป็นเพียง

ผู้ต้องปฏิบัติตามเท่านั้น และการใช้อำนาจเป็นไปตามอำเภอใจของผู้ปกครองจะผิดหรือถูกประชาชนไม่มีสิทธิที่จะโต้แย้ง หรือควบคุมการใช้อำนาจให้อยู่ในความพอดีได้

เมื่อเริ่มเข้าสู่คริสตกาลอิทธิพลของพวกพระเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง พวกพระเริ่มมีบทบาท มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชน แต่อย่างไรก็ตามบทบาทของระบอบเทวธิปไตย หรือระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ยังมีอิทธิพลสูง ทำให้เกิดระบบศักดินาสวามิภักดิ์ (Feudalism) แผ่ขยายไปทั่วยุโรป

เมื่อได้ศึกษาถึงภูมิภาคอื่นเช่น ประเทศอินเดีย จีน หรือกลุ่มประเทศตะวันออกกลางต่างก็ปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มีลักษณะของการใช้อำนาจเด็ดขาดอยู่ที่ประมุขคือกษัตริย์ การตรวจสอบควบคุมการใช้อำนาจของกษัตริย์เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

ตามที่กล่าวมาเพื่อที่จะอธิบายให้เห็นว่า การปกครองตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงต้นคริสต์วรรษนี้ ในทุกภูมิภาคของโลกมีการปกครองลักษณะเดียวกันคือผู้ปกครองเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ให้ผู้ถูกปกครองต้องปฏิบัติ และการใช้อำนาจของผู้ปกครองเป็นไปตามที่ผู้ปกครองต้องการ ประชาชนไม่สามารถกำหนดแนวทางหรือขอบเขตให้ผู้ปกครองปฏิบัติได้ ถึงแม้ประชาชนจะได้รับความเดือดร้อนไม่เป็นธรรมจากการใช้อำนาจปกครองก็ไม่สามารถควบคุมตรวจสอบหรือกระทำการใด ๆ ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไข

ต่อมาในยุคกลางของยุโรปประมาณศตวรรษที่ 3 - 13 ศาสนาคริสต์เตียนมีบทบาทมากและในยุคกลางนี้เป็นระบบเจ้าขุนมูลนาย อำนาจ

ของรัฐบาลกลางแท้จริงตกอยู่กับขุนนางชั้นผู้ใหญ่ บทบาทของกษัตริย์น้อยลง ชั้นสูงมีอำนาจกตที่ชั้นต่ำอย่างมาก เนื่องจากยุคกลางของยุโรป ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง จึงทำให้เกิดการต่อต้านระบอบการปกครองที่กตที่และเอาเปรียบประชาชนอย่างเช่นในปี ค.ศ. 1215 พระเจ้าจอห์นของอังกฤษยอมรับที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีว่าจะไม่ใช้อำนาจกตที่เข้มแข็งประชาชน หรือจะต้องลงโทษประชาชนด้วยความเป็นธรรมการเรียกเก็บภาษีต่าง ๆ ต้องได้รับความยินยอมจากตัวแทนของประชาชน ข้อตกลงนี้รู้จักกันในนาม แมกนาคาต้า (MAGNACATA)

จากการศึกษาพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงยุคกลางของยุโรปนี้พบว่า การปกครองพัฒนามาตามสภาพของความเจริญของมนุษย์ จนกระทั่งถึงยุคกลางของยุโรปประเทศต่าง ๆ ปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ทั้งสิ้น รวมทั้งเอเชียและอาฟริกาต่างปกครองในลักษณะเดียวกันคืออำนาจการปกครองตกอยู่ที่กษัตริย์เพียงผู้เดียวเรียกว่าระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

การปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นี้จะกล่าวรวม ๆ ว่า กตที่เอาเปรียบเสียทั้งหมดไม่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศ และขึ้นอยู่กับแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกประการหนึ่ง การปกครองจะกตที่เอาเปรียบหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวผู้ปกครองด้วย แต่สิ่งที่เหมือนกันก็คือประชาชนไม่สามารถตรวจสอบควบคุมการใช้อำนาจของผู้ปกครองให้อยู่ในความพอดีได้ ประชาชนจึงถูกกตที่และเอาเปรียบจากผู้ปกครองเสมอมา

จากอดีตตั้งแต่มนุษย์เริ่มเข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นชุมชนถึงสมัยกลางของยุโรปนี้ มนุษย์ได้พัฒนามาตามลำดับ ตามสภาพของธรรม

ชาติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ซึ่งในแต่ละสังคม อาจมีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่หลักการใหญ่ ๆ ไม่แตกต่างกันมากนักโดยเฉพาะในเรื่องของการปกครองได้พัฒนามาจากหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าเผ่าแล้วพัฒนามาเป็นเจ้าเมืองผู้ปกครองนคร เมื่อสังคมมนุษย์ พัฒนามากขึ้นได้พัฒนาเป็นกษัตริย์ เป็นการปกครองในระบบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ วิวัฒนาการลักษณะดังกล่าวคล้ายคลึงกันในทุก ภูมิภาคของโลก แต่การพัฒนาช้าเร็วแตกต่างกันเป็นไปตามสภาพของ ความเจริญในแต่ละภูมิภาคทั้งยุโรป เอเชีย และแอฟริกา

ถึงแม้การปกครองในอดีตของแต่ละภูมิภาคแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างแต่ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งที่คล้ายคลึงกันก็คือ ผู้ปกครองเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดและมีอำนาจเด็ดขาดประชาชนไม่มีส่วนในการกำหนดกฎเกณฑ์ของสังคม ผู้ปกครองเป็นผู้กำหนด กฎเกณฑ์ให้ประชาชนปฏิบัติ รวมทั้งการใช้อำนาจทางปกครองนั้น ไม่มีองค์กรในการตรวจสอบควบคุมให้อยู่ในความเหมาะสมพอดีได้จากสภาพปัญหาดังกล่าวเป็นหนทางไปสู่การแก้ไขและกำเนิดระบอบ ประชาธิปไตย